

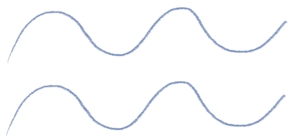
Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu
Wydział Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa

Zuzanna Sakowicz

Temat rzeka. Wpływ rzeki Noteć oraz jej ekosystemu
na kulturę i tożsamość społeczności miasta Czarnków.

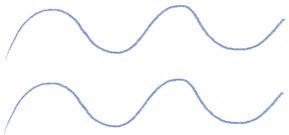
Pracownia Projektów i Badań Transdyscyplinarnych
opiekun pracy: prof. dr. hab. Joanna Hoffmann - Dietrich

Elementy dyplomu - części praktycznej

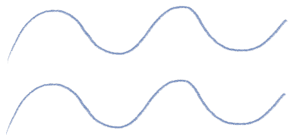
Wideoinstalacja

trzy zapętlone filmy stanowiące bezpośrednie przedstawienie rzeki Noteć, jej otoczenia. Uchwycone z wielu perspektyw; pod wodą, nad brzegiem, z powietrza.

Tkanina artystyczna

Wyhaftowana lokalną, tradycyjną techniką. Opowieść o rzece Noteć w tożsamości lokalnej społeczności, ich postrzegania rzeki, obecności Noteci w ich życiu.

Photobook

Połączenie rzeki, elementów lokalnej kultury za pomocą autorskiej fotografii analogowej i haftu, a także tożsamości poprzez fragmenty rozmyślań ludzi o znaczeniu Noteci dla nich.

Idea

Wiodącym założeniem podjętego tematu jest próba zrozumienia i uwiecznienia relacji ludzi z rzeką w oparciu o rzekę Noteć, wzajemnym wpływie na siebie - człowieka na naturę, jak i wpływu natury na człowieka jego kulturę, tożsamość.

Jest to również badanie tego, w jaki sposób Noteć istnieje w pamięci, tożsamości, kulturze społeczności miasta Czarnków za pomocą sztuk wizualnych.

Tak jak związek frazeologiczny “temat rzeka” zakłada wielowątkowość, niewyczerpalność tematów, złożoność, stawiając go jako tezę pracy dyplomowej w ten sam sposób została podjęta interpretacja twórcza, również w sposób dosłowny - rzeka Noteć w roli głównej, przedstawiona pod kilkoma aspektami oraz za pomocą kilku różnych mediów.

Kontekst

Pochodzę z Czarnkowa, odkąd pamiętam obserwuję rzekę Noteć, nad którą ta miejscowość leży. Noteć towarzyszyła mi oraz nadal towarzyszy w wielu aspektach życia, w ważnych wydarzeniach, etapach rozwoju, ponieważ mnie ukształtowała. Podjęty temat dyplomu wyklarował się podczas jednej z moich standardowych aktywności - po powrocie do miasta rodzinnego wyruszyłam nad Noteć; żyję blisko natury, czuję się związana z Notecią, Puszcą Notecką, więc zarówno odwiedzając wszystkich bliskich podczas przyjazdów do Czarnkowa, odwiedzam też rzekę. W trakcie jednego ze spacerów, obserwowania nurtu Noteci, słuchania jej otoczenia, pojawiła się we mnie potrzeba uchwycenia piękna i śladu Noteci. W niedługim czasie dołączyłam również do grupy hafciarek, co zainspirowało mnie do poszukiwań połączeń kultury, tożsamości i Naszej rzeki.

Proces

Proces pracy nad częścią praktyczną, znalezieniem swojej odpowiedzi na postawiony temat pracy zawierał w sobie wiele poszukiwań pozwalających znaleźć najlepsze ujęcie swojej interpretacji oraz był długotrwały. Zaczynając od malarstwa, różnych form tkaniny artystycznej, przez animację poklatową, animację non camerową, mieszanie technik: haft z taśmą fotograficzną, taśmą filmową, po tradycyjny haft ludowy, liczne nagrania hafciarek, rzeki, otoczenia... Poszukując i podejmując skrupulatne badanie tematu, prowadząc przez rok intensywny proces twórczy również teoretyczny - wczytując się w ogrom materiałów, książek, publikacji nt. rzeki Noteć, rzek w ogóle, historii Ziemi Czarnkowskiej, Ziemi Nadnoteckiej, uczestnicząc w życiu kulturalnym miasta Czarnków, współtworząc je, a także wchodząc w dialog z lokalnymi historykami, archeologami, działaczami kultury, a także mieszkańcami, zdobyta została ogromna baza wiedzy i doświadczeń pozwalających na wybranie najlepszych mediów do realizacji tematu: film, haft współtworzące wideoinstalację oraz fotografia analogowa.

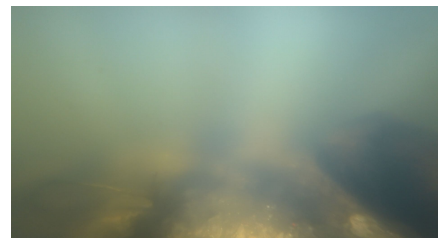
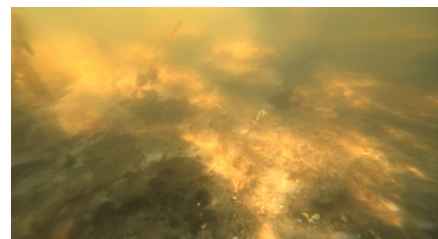
Wideoinstalacja - film I

Film I jest zestawieniem perspektywy zazwyczaj nieosiągalnej: podwodnej. Zanurzając się w przybrzeżny nurt Noteci ukazują się ciepłe barwy, żółcie, brązy, ale też błękity i zielenie pełne światła słonecznego przebijającego się w głąb rzeki. Odkrywa fragment podwodnego ekosystemu Noteci. Sekwencja rozpoczyna się od ujęcia przedstawiającego zanurzenie w wodzie tworząc klamrę wraz z zakończeniem, które stanowi ujęcie wynurzenia, wychodzenia kamery na ląd.

Docelowo film wyświetlany w zapętleniu, na całej ścianie, część tej projekcji (ok. $\frac{1}{3}$ ściany) stanowi tło dla tkaniny z haftem.

Czas jednej sekwencji bez zapętlenia: 1' 53''

Link do filmu: <https://youtu.be/qn8PH848COw>

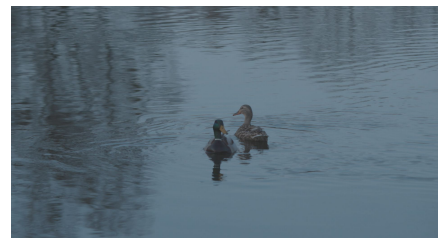
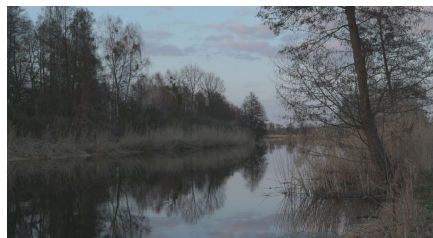
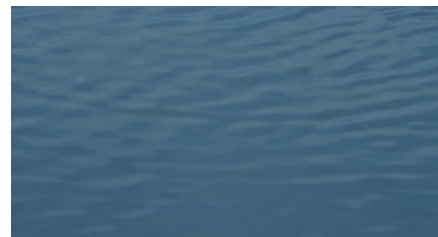
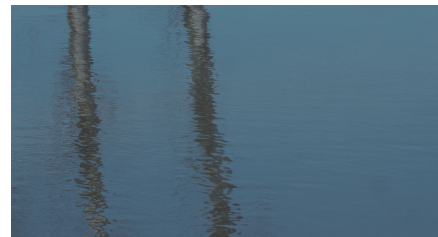
Wideoinstalacja - film II

Film II przedstawia perspektywy odkrywające wygląd koryta Noteci, obu brzegów, jej nurtu, fauny i flory, zestawione z śladem człowieka i jego rozwojem: konstrukcje techniczne, motoryzacja, wycinka. Odkrywa wpływ człowieka na rzekę, ale też jak rzeka sama zaznacza swoją obecność. Mimo miejsc dostępnych na co dzień dla człowieka, dobór planów i duże skupienie na detalu w tym filmie przełamuje standardowe spojrzenie dla ludzkiego oka na rzekę i jej przestrzeń.

Docelowo film wyświetlany w zapętleniu, na całej ścianie.

Czas jednej sekwencji bez zapętlenia: 8' 50''.

Link do filmu: https://youtu.be/FO_RqzNT_yM

Wideoinstalacja - film III

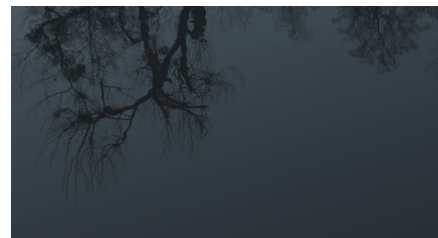
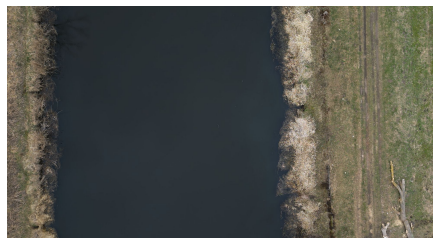
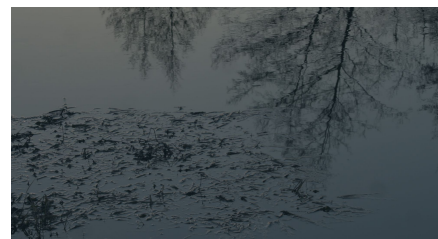
Film III przedstawia Noteć z wielu perspektyw, raczej trudno niedostępnych, czyli z lotu ptaka, które są zestawiane z detalami brzegów rzeki, przykrytymi wodą po podniesieniu się jej poziomu. Pozwala spojrzeć szerzej na fragment Doliny Noteci, ponownie jej ekosystem nad brzegiem, z subtelnymi śladami człowieka. Ujęcia powietrzne nagrane dronem, skierowane są w kierunku przeciwnym do nurtu rzeki.

Docelowo film wyświetlany w zapętleniu, na całej ścianie.

Czas jednej sekwencji bez zapętlenia: 2' 16".

Nagrania dronem zrealizowane zostały z pomocą operatora drona pochodzącego z Czarnkowa, Pana Arka Kościelskiego.

Link do filmu: <https://youtu.be/WnVK2T3CCXE>

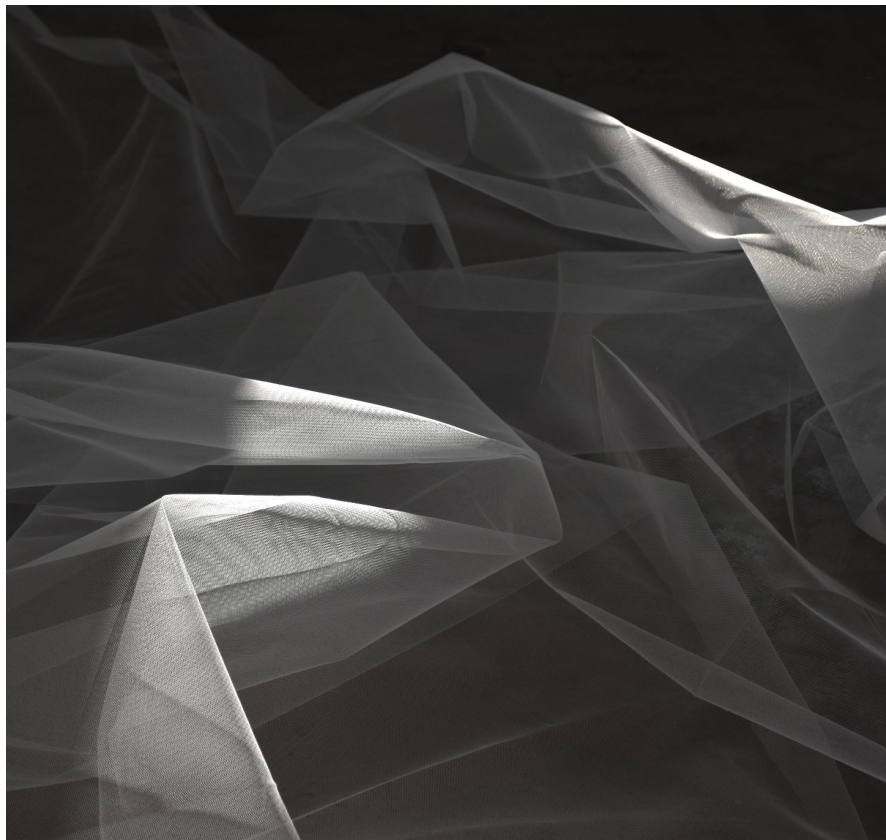
Tkanina artystyczna - haft

Tkanina artystyczna, jako drugi element pracy praktycznej, stworzona została techniką białego haftu na tiulu - ludowej techniki haftu z ziemi czarnkowskiej.

Celem tkaniny jest utrwalenie tożsamości społeczności miasta Czarnków, związanej z Notecią, poprzez wykorzystanie medium ściśle związanego z Ziemią Czarnkowską, a zatem i Ziemią Nadnotecką.

W procesie powstania tkaniny, a dokładnie miesiące przed jej powstaniem, podjęte zostały rozmowy z mieszkańcami Czarnkowa, którym zostało zadane pytanie: Czym dla Ciebie jest rzeka Noteć?

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi, dokonany został wybór poszczególnych fragmentów, najczęściej powtarzających się znaczeń rzeki czy też osobistych spojrzeń, uczuć związanych z Notecią, co następnie zostało przełożone na tkaninę. Wspólnie, zebrane w jedną całość, tworzą opowieść, pewne osobiste wyznanie Czarnkowian do rzeki..

Tkanina artystyczna - haft

Tiul ma wymiary 3 x 6 metrów, a sam obszar, na którym został wykonany haft wynosi 1,6 x 3 metra.

Tekst widniejący na tkaninie:

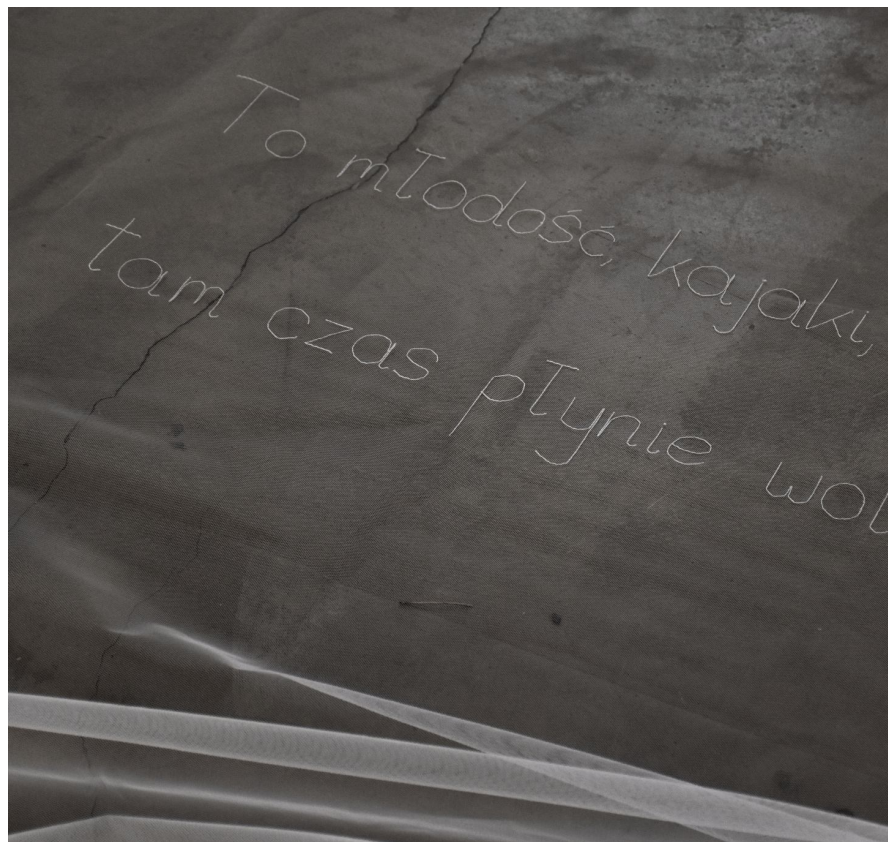
*Noteć jest dla mnie świadkiem życia...
to wspomnienie dzieciństwa, to czas wytchnienia.*

*Meandry, płynny bieg, starorzecze, zachody słońca, ważki. Czuję
pewną bliskość z Notecią.*

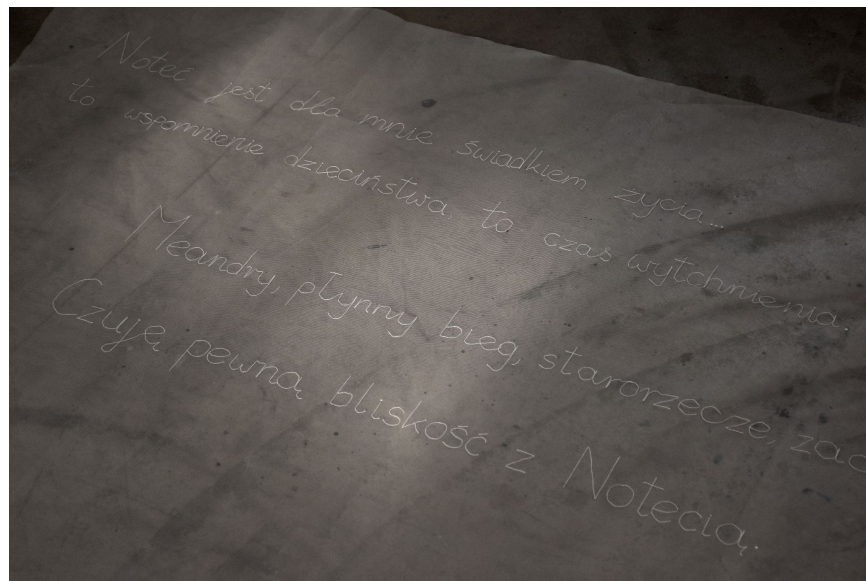
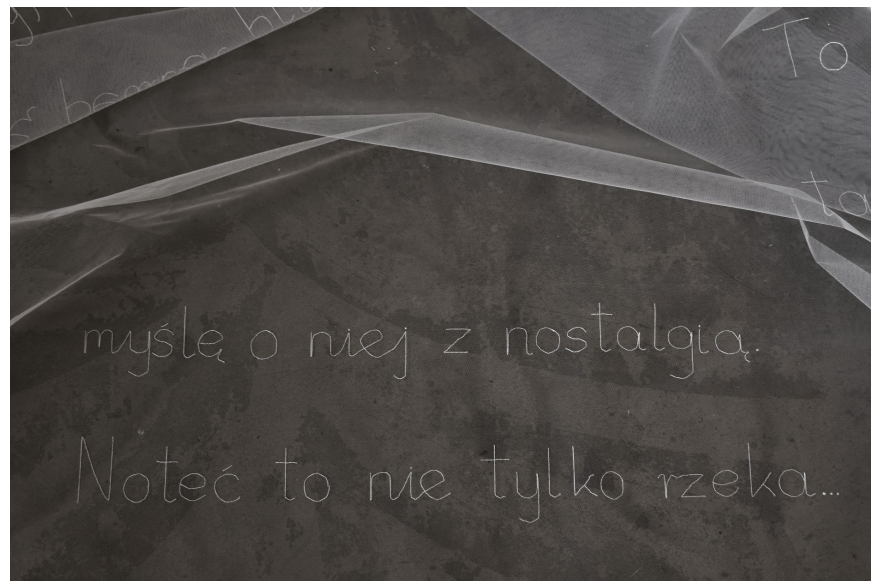
*To młodość, kajaki, ognisko, beztroska, lato.
Tam czas płynie wolniej...*

*myślę o niej z nostalgią.
Noteć to nie tylko rzeka...*

Docelowo tkanina ma wisieć kilka cm przed ścianą, obszarem wyhaftowanym stanowić element wideoinstalacji - ekran dla projekcji filmu I. Reszta tkaniny naśladując rozlewność wody, rozkłada się przy ścianie z projekcją.

Tkanina artystyczna - haft

Photobook

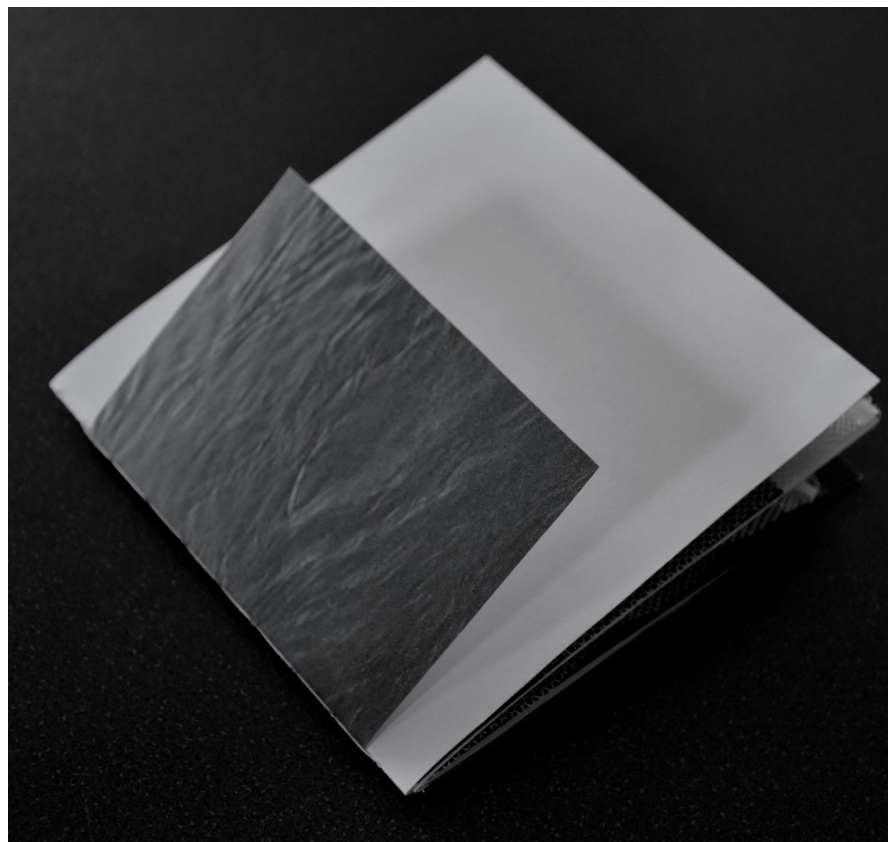
Photobook stanowi trzeci element pracy praktycznej. W małym formacie przedstawia rzekę, haft czarnkowski i ich połączenie, zespala naturę i sztukę, rzemiosło, które razem tworzą tożsamość społeczności miasta Czarnków.

Na książkę składa się fotografia analogowa, autorska, przedstawiająca Noteć i jej naturę, a także haft czarnkowski i dłonie Czarnkowiek, tworzących swoje hafty.

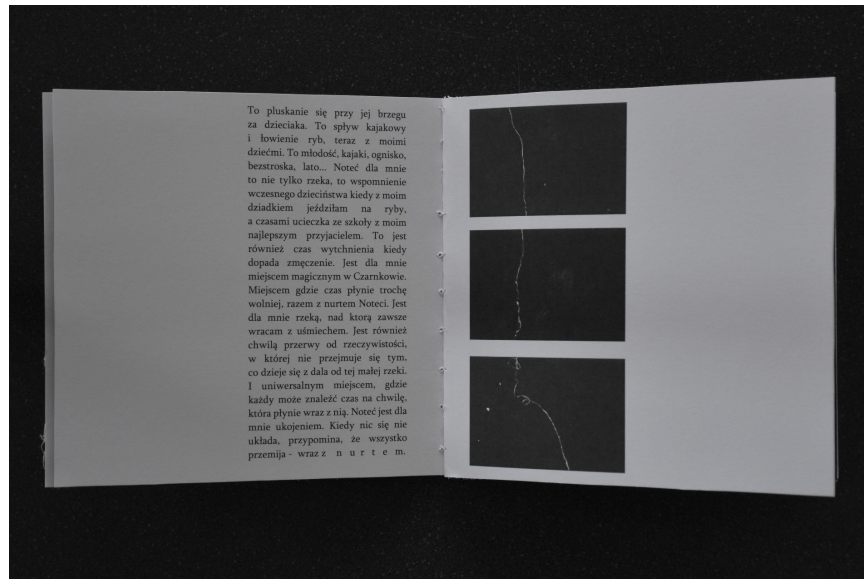
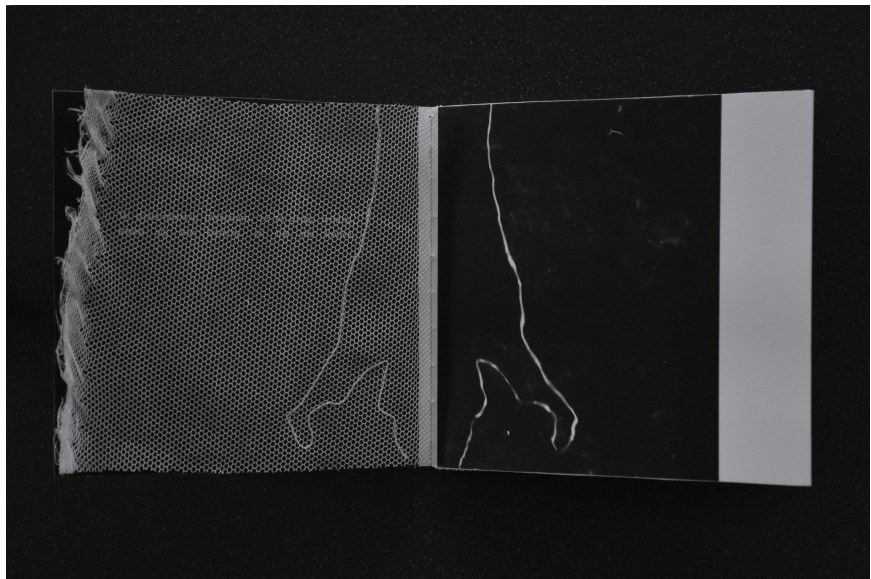
Wśród fotografii znajduje się też zdjęcie przedstawiające nic układającą się na tafli wody, stanowiącą łączniki między fotografiami a haftem. Photobook wzbogacają również strony z bawełnianego tiulu z haftem. Całość uzupełniają zebrane, zapisane wypowiedzi Czarnkowiek i Czarnkowiek, wykorzystane również przy tkaninie artystycznej.

Photobook stanowi pewno streszczenie, jak i przekazanie namiastki procesu tworzenia całej części praktycznej pracy dyplomowej.

Link do nagrania: <https://youtu.be/LwbOGY1JybM>

Photobook

Plan wystawy

Proponowany rozkład elementów pracy praktycznej w Galerii Sztuki Kraska (budynek Wydziału Biologii, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, przy ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6, Poznań).

Wideoprojektacja powinna odbyć się w zaciemnionej przestrzeni, filmy wyświetlane na całych ścianach, aby wypełniały przestrzeń wystawienniczą.

